

4

Vragenuur: Vragen Van Raak

Vragen van het lid Van Raak aan de minister van Justitie en Veiligheid, bij afwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, viceminister-president, over **de kosten van naamswijzigingen van ministeries**.

De voorzitter:

Dan gaan we nu naar de vraag van de heer Van Raak aan de minister van Justitie en Veiligheid, die ik driftig hoorde hoesten. Ik hoop dus dat het goed gaat. Het woord is aan de heer Van Raak voor zijn vraag over de kosten van naamswijzigingen van ministeries. De heer Van Raak.

□

De heer Van Raak (SP):

Wat kunnen we doen met 32 miljoen? Dat kost de naamswijziging van ministeries bij aanvang van dit kabinet, meldde de NOS. Het ministerie van Economische Zaken werd Economische Zaken en Klimaat. Infrastructuur en Milieu werd Infrastructuur en Waterstaat. Het duurt al veel langer. Ooit heette het ministerie van Landbouw, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Onder Rutte I werd dat Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Onder Rutte II werd dat Economische Zaken. En nu is het cirkeltje weer rond: nu is het weer Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Helemaal vreemd gaat het bij het ministerie van deze minister. Het ministerie van Justitie heette ooit het ministerie van Justitie. De VVD wilde toen graag dat dat het ministerie van Veiligheid en Justitie werd. Bij aanvang van dit kabinet wilde D66 dat het Justitie en Veiligheid werd. In De Volkskrant las ik vandaag dat dat 2 miljoen heeft gekost. Dat heeft te maken met de huisstijl, met briefpapier en vaandels die moesten worden vervangen, maar vooral met ICT. Het kabinet zit er al sinds oktober 2017, maar wat las ik nou: volgende maand, in mei 2019, zijn de nieuwe e-mailadressen klaar. Dan kunnen alle ambtenaren van @minvenj.nl naar @minjenv.nl. Bijna 2 miljoen! Ik vraag de minister: dit is toch gekkigheid? Waar komt die gekkigheid vandaan? Ik vraag ook aan de minister: wat kunnen we doen met 32 miljoen?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

□

Minister Grapperhaus:

Voorzitter, dank. De heer Van Raak heeft het over de kosten die betrekking hebben op naamswijzigingen van een aantal ministeries, maar ook op — dat is de grootste kostenpost — de oprichting van het nieuwe ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Laat ik daar meteen mee beginnen: dat is een post van 26,3 miljoen. Dat is gewoon de hele oprichting van een nieuw, apart departement.

Het herschikken, het heroprichten of zelfs het wijzigen van de naam van ministeries — of zo u wilt departementen, voorzitter — is iets van alle tijden. Zelf ben ik — herinnert

u zich deze nog? — nog grootgebracht met het ministerie van CRM, om maar eens een voorbeeld te noemen.

De voorzitter:

Dat was heel lang geleden.

Minister Grapperhaus:

Ik ga ook al enige tijd mee, voorzitter. Misschien dat ik daarom net wat aan het hoesten was.

Het is in ieder geval iets van alle tijden. Bij ministeries en bij de indeling van ministeries moet de maatschappelijke en politieke ontwikkeling worden gevolgd. Zo werd inderdaad in 2010 onder het destijds nieuwe kabinet-Rutte I besloten dat het zinvol zou zijn om de veiligheidstak, die tot dan toe ook bij enkele andere bronnen zat, met name bij Binnenlandse Zaken, samen te voegen met de justitietak. Dat was een grote operatie, die een aantal jaren geleden haar beslag heeft gekregen. Onder dit kabinet is besloten om dat ook te bestendigen. Alleen is gezegd dat het in dit verband "ministerie van Justitie en Veiligheid" zou moeten zijn. Waarom? Justitie is het basisvereiste van onze rechtsstaat. Veiligheid is een voorwaarde om de justitie voor iedereen te kunnen realiseren. Vandaar dat wordt gesproken over "Justitie en Veiligheid".

Voorzitter. Inderdaad, die e-mailadressen zijn nog steeds niet gewijzigd. U kunt dat ook lezen op bladzijde 7 van het rapport van de ADR, waar staat: "J&V — zo heet het ministerie tegenwoordig; daar heeft de heer Van Raak gelijk in — heeft aangegeven voor de naamswijziging op dit moment alleen op de hoogst noodzakelijke elementen door te voeren. Het wil de naamswijziging niet eerder in zijn geheel doorvoeren dan na afloop van allerlei IT-licenties." Dat is de reden geweest dat ikzelf nu nog een e-mailadres heb met "jenv".

Wat kun je voor 32 miljoen doen? Daar zijn natuurlijk allerlei dingen voor te bedenken. In ieder geval kun je binnen dat bedrag een geheel nieuw departement oprichten. Zoals dat nu eenmaal in de maatschappij af en toe gaat, kun je dan ook departementen opnieuw herschikken respectievelijk nieuwe namen geven.

De heer Van Raak (SP):

De minister zegt: dit doen wij vanwege de maatschappelijke ontwikkelingen. Ik ben nog nooit iemand tegengekomen die zei: dat ministerie van Justitie zouden we nu toch echt "het ministerie van Veiligheid en Justitie" moeten noemen. Ik ben nog nooit iemand tegengekomen die zei: nee, laten we het veranderen in "Justitie en Veiligheid"! Het is natuurlijk krankzinnig dat na twintig maanden — na twintig maanden! — straks voor 2 miljoen al die ambtenaren in die toren een ander e-mailadres krijgen. Ik zeg het nog maar een keer: daarbij wordt "minvenj.nl" "minjenv.nl". Ik vind het gênant. Ook wordt gezegd dat we nieuwe ministeries hebben, maar we hebben altijd een ministerie van Landbouw en altijd een ministerie van Economische Zaken gehad. Hoezo een nieuw ministerie? Maar het kost allemaal wel 32 miljoen. Daarvan kunnen we 1.280 mensen een jaar lang in loondienst nemen. We kunnen het Bronovo-ziekenhuis in Den Haag ermee openhouden. We kunnen schimmelwoningen massaal aanpakken. We kunnen een jaar lang paracetamol en noodzakelijke vitaminepillen voor mensen

vergoeden. We kunnen elk kind dat opgroeit in armoede nieuwe schoenen, een nieuwe jas of een sportabonnement geven. Is het dat waard geweest, vraag ik de minister. Is de verandering van naam van "V en J" in "JenV" of andersom – ik weet het ook niet meer precies – het waard geweest?

Minister Grapperhaus:

Ja. Ja, dat is het waard geweest. Excuus, ik sprak wat onduidelijk vanwege de hoest. Dat is het waard geweest. Laat ik even beginnen door de heer Van Raak te corrigeren met een verwijzing naar wat hij zelf in eerste termijn zei. Er was vanaf 2010 wel degelijk niet meer een ministerie van Landbouw, maar een ministerie van EL&I. Dat zat in één ministerie. Maar ik wil hier hardop uitspreken dat ik die mensen ben tegengekomen, in binnen- en in buitenland. Ik wil de heer Van Raak graag nog een keer uitnodigen om met die mensen te spreken. Zij zeggen: in onze rechtsstaat hoort justitie duidelijk voorop te staan als de primaire taak van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dan zeg ik: ja, ik denk dat dat het waard is. Dan wijs ik op de parlementaire geschiedenis. Als u het boek van professor Oud leest waarin alle kabinetformaties en kabinetten worden beschreven, dan ziet u dat er altijd gekeken wordt hoe de maatschappelijke ontwikkeling heeft plaatsgevonden. Net zoals bedrijven en instanties af en toe hun inrichting, hun organisatie of hun naam wijzigen, moet de overheid dat ook doen. Ik sluit af met: ik sta volledig achter de naamswisseling van "V en J" naar "JenV", want justitie hoort wat mij betreft voorop te staan.

De voorzitter:

De heer Van Raak, tot slot.

De heer Van Raak (SP):

Het is kletsboek. De minister zegt dat hij vele mensen in binnen- en buitenland heeft gesproken die vinden dat Justitie "Veiligheid en Justitie" moest heten en nu toch weer "Justitie en Veiligheid". Ik geloof er niks van. Het is kletsboek. Het is propaganda. Het is schone schijn. Het is voor de Bühne. Het is allemaal communicatie. Er is geen enkel probleem mee opgelost. En er is nogal wat. Er is betonrot in de rechtsstaat. Er is een tekort aan politie, een tekort bij het Openbaar Ministerie en bij de rechters. En hier wordt het geld aan weggegooid. Ik stel voor om het ministerie van Justitie voortaan gewoon "Justitie" te noemen, het ministerie van Economische Zaken "Economische Zaken" en het ministerie van Landbouw "Landbouw". Noem dingen zoals ze zijn en haal het uit de handen van al die propagandamakers die bij elk kabinet weer voor vele miljoenen alles een nieuwe naam moeten geven.

Dank je, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Raak.

Minister Grapperhaus:

Een paar ministeries hebben er een K bij gekregen: EZK voor Klimaat en BZK voor Koninkrijksrelaties. Wij heten niet "J, V en K", met de K van "Kletsboek". Ik ben het volledig oneens met uw lid, als u het mij veroorlooft. Ik vind dat het

zeer terecht is geweest dat nu dit ministerie zo definitief vorm heeft gekregen met een justitie- en een veiligheids-poot, besloten is dat we aan iedereen in Nederland, maar ook daarbuiten, laten zien dat justitie voor ons het fundament is dat vooropstaat.

De voorzitter:

Dank u wel.

De heer Öztürk (DENK):

Opstelten, Van der Steur en Teeven waren minister van Veiligheid en Justitie. Zij hebben naar onze mening wanbeleid gevoerd de afgelopen jaren. Daarom moesten ze ook allemaal weg. Een aantal hebben er nu wachtgeld. Vervolgens moest D66 in de coalitie inbrengen dat die naam gezuiverd moest worden, min of meer witgewassen, van al dat wanbeleid bij het ministerie van VVD-huize. Dan denk ik: er is 2 miljoen euro weggegooid om van "Veiligheid en Justitie" naar "Justitie en Veiligheid" te gaan. 2 miljoen euro gaat niet naar de zorg. 2 miljoen euro gaat niet naar de veiligheid. 2 miljoen euro gaat niet naar de punten die wij hier met z'n allen willen bereiken. De vraag is dan: het wanbeleid is veroorzaakt door de VVD; bent u bereid om de kosten van 2 miljoen euro ook te verhalen op de partijen die dat beleid hebben veroorzaakt?

Minister Grapperhaus:

Laat ik vooropstellen dat er geen sprake is van weggegooid geld. Voor de Handelingen merk ik overigens op dat de heer Teeven geen minister maar staatssecretaris is geweest op het ministerie van Veiligheid en Justitie. Verder wil ik benadrukken dat er, zoals ik al eerder heb gezegd, geen enkele reden is om te veronderstellen dat er onterechte kosten zijn gemaakt bij de maatschappelijke ontwikkeling. De parlementaire geschiedenis laat zien ...

De voorzitter:

Dat heeft u gezegd.

Minister Grapperhaus:

... dat ministeries om de zoveel tijd herschikken, opnieuw georganiseerd worden en een nieuwe naam krijgen. Dat is hier gebeurd en dat is volkomen gerechtvaardigd.

De voorzitter:

Dank u wel.